

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla Albrechtné dr. Fejes Ibolya ügyvéd által képviselt I. rendű és II. rendű felperesnek, dr. Hergert Ibolya ügyvéd által képviselt alperes ellen, kártérítés iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2009. szeptember 1. napján meghozott 5.P.24.068/2006/20. számú ítélete ellen, az alperes részéről 21. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, az I. rendű felperes részére nem vagyoni kártérítésként megítélt 3.000.000 (hárommillió) forintot 1.500.000 (egymillió-ötszázezer) forintra és kamatára, a 818.600 (nyolcszáztizennyolcezer-hatszáz) forint tőkemarasztalást 678.600 (hatszázhetvennyolcezer-hatszáz) forintra és kamatára, a perköltség összegét 225.000 (kettőszázhuszonötezer) forint + ÁFA-ra leszállítja.

Az alperes kereseti illetékfizetési kötelezettségét mellőzi és megállapítja, hogy a teljes kereseti illetéket az állam viseli.

Ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 56.000 (ötvenhatezer) forint + ÁFA fellebbezési eljárási részperköltséget.

A le nem rótt 224.700 (kettőszázhuszonnégyezer-hétszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az I. rendű felperes a keresetében a 2005. június 8. napján gépjármű utasaként elszenvedett közlekedési balesetéből eredő vagyoni és nem vagyoni kára megfizetésére kérte kötelezni az alperest gépjármű kötelező felelősségbiztosítás alapján.

Az alperes részben vitatta a keresetet, hivatkozott az általa térített összegekre.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte az alperest fizessen meg az I. rendű felperes részére további 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítést, ennek 2005. június 8. napjától a kifizetésig terjedő időre számított törvényes kamatait, 818.600 forint tőkét, ennek 2007. január 1. napjától számított középátlagos kamatait, 500.000 forint tőkét, 235.000 forint tőkét, ennek 2007. január 1. napjától számított középátlagos kamatát, továbbá 2009. október 1. napjától járadékszerűen folyamatosan minden hónap 10. napjáig esedékesen 28.000 forintot véghatáridő nélkül. Megállapította, hogy 2007. január 1. napjától az I. rendű felperest keresetvesztési járadékként a mindenkori minimálbér és az aktuális rokkant nyugdíj összegének különbözete illeti meg, bruttósított számítással. Kötelezte az alperest fizessen meg az I., II. rendű felperes részére 300.000 forint + áfa perköltséget, az FBGH útján 206.194 forint előlegezett szakértői díjat, és külön felhívásra az államnak 270.000 forint le nem rótt kereseti illetéket. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította és megállapította, hogy a meghaladó illeték az állam terhén marad.

Az ítélet indokolása értelmében az alperesi jogelőd kártérítési felelőssége a Ptk. 345. § (1) bekezdésén, az alperes fizetési kötelezettsége a 190/2004. (VI. 8.) Kormányrendelet alapján áll fenn. Az elsőfokú bíróság a Ptk. 355. § alapján - mások mellett - egyéni diéta plusz költsége címén 2005. november 1. napjától 2009. szeptember 30. napjáig összesen 47 hónapra havi 5.000 forint alapulvételével 235.000 forint, majd folyamatosan havi 5.000 forint járadék, nehéz háztartási, ház körüli és mezőgazdasági munkák címén a balesettől 2009. szeptember 30. napjáig összesen 818.600 forint, majd havi 20.400 forint járadék, elmaradt építési munkákra mérlegeléssel 500.000 forint, nem vagyoni kárra további 3.000.000 forint megfizetésére kötelezte az alperest.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását kérte. az egyéni diéta plusz költségét címén előterjesztett követelés teljes elutasítását kérte, mert nem látta bizonyítottnak, hogy a felperes megváltozott tartalmú, diétás étkezése többbe kerül, mint az átlagos étrend, az egyéni összetételű diéta költségvonzata nincs kimunkálva, ezért a kár összege nem bizonyított. Hivatkozott arra, hogy gyógyszerköltség címén folyamatosan fizet a felperesnek, mely vitaminokat és Béres cseppet is magában foglal, melyek hasznosak lehetnek a felperes bél- és emésztési problémáira, amely így az egyéni diétához szükséges költségek közé tartozik, ezért másodlagosan a havi 5.000 forint járadék 1.605 forinttal történő csökkentését és ennek megfelelően

a járadék összegét 3.395 forintra, a lejárt járadékot 159.565 forintra kérte leszállítani. A háztartási, ház körüli és mezőgazdasági munkákra vonatkozó rendelkezést elsődlegesen megváltoztatni, a mezőgazdasági kiegészítőre fizetett havi 5.000 forinton felüli részében elutasítani kérte, mert a felperes a természetes eredetű betegsége miatt a baleset nélkül sem volna képes ellátni a háztartási, ház körüli és mezőgazdasági munkák közepesen nehéz, illetve nehéz részét. Másodlagosan a 2007. július 1. napjától 2009. október 1. napjáig havi 5.000 forint, azaz összesen 140.000 forint teljesítése elszámolásának hiánya miatt a lejárt járadék összegének 678.600 forintra leszállítását kérte. Az elmaradt építési munkálatokra vonatkozó rendelkezés megváltoztatását e kereset teljes elutasítását kérte. Az igényt életszerűtlennek, bizonyítatlannak tartotta fenntartva az elsőfokú eljárásban kifejtett álláspontját. A nem vagyoni kártérítés vonatkozásában is az ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte, mert álláspontja szerint a káridőponthoz tartozó értékviszonyokkal, a felperes által elszenvedett hátrányokkal arányban áll az általa térített 5.000.000 forint. Utalt arra, hogy a felperes jelenlegi fizikai-mentális-pszichikai problémáinak nagy része sorsszerű, illetve a baleset előtt már meg volt betegségeiből ered.

Az I. rendű felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta megalapozottsága folytán. Elismerve az alperesi teljesítést nem, ellenezte a háztartási mezőgazdasági munkára lejárt járadékként megítélt 818.600 forint 678.600 forintra leszállítását.

A fellebbezés részben alapos.

Nem volt vitatott a kártérítési felelősség és az alperes térítési kötelezettségének a fennállta. Az alperes által fellebbezéssel támadott az egyéni diéta, a háztartási, házkörüli és mezőgazdasági munkák többletköltsége, az elmaradt építési munkák költsége és a nem vagyoni kár tekintetében volt az elsőfokú ítélet, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 253. § (3) bekezdésére is figyelemmel az elsőfokú ítéletét e fellebbezett rendelkezéseiben bírálta felül.

A fellebbezéssel támadott egyes kártételek vonatkozásában a másodfokú bíróság az alábbi álláspontot foglalta el:

Egyéni diéta:

Az orvosszakértői vélemény által bizonyítottan az I. rendű felperes baleseti sérülése miatt végbélcsonkoláson esett át és részleges csonkolással járó végbélfodor sérülés utáni állapota áll fenn, más egyéb baleseti sérülései és azok maradványállapota mellett. Az I. rendű felperes e fennálló állapota az emésztőrendszerét alapvetően érinti, és a táplálkozását is befolyásolja. Az orvosszakértői vélemény által alátámasztottan az I. rendű felperes a részleges vékonybélcsonkolás miatt egyéni összetételű diétára szorult és szorul jelenleg és a jövőben is. Általánosan elfogadott, hogy egy egyéni összetételű diéta a mindennapi ételmezési kiadásokban többletköltséget jelent. Mindezek alapján a felperes egyéni diéta címen előterjesztett járadékigényének jogalapja a Ptk. 355. § (3), (4) bekezdése alapján megállapítható volt. A járadék összegét a Pp. 206. § (1)

bekezdés alapján a rendelkezésre álló bizonyítékok, az orvosszakértői vélemény a kárigény felmerültekori ár- és értékviszonyok alapulvételével mérlegeléssel meg lehet állapítani. E mérlegeléssel történő megállapítás ugyanakkor nem jelenti a Ptk. 359. § (1) bekezdése szerinti általános kártérítés megítélését. Az elsőfokú bíróság a járadék összegét mérlegeléssel állapította meg havi 5.000 forintban. A diéta az ételmezés minőségét milyenségét érintő kérdés, így az alperes által hivatkozott cseppek, vitaminok nem vonhatók az ételmezés és így a diéta körébe, ezért azok költségének elszámolására az egyéni diéta címén előterjesztett kárban nem lehetséges. Az elsőfokú bíróság által mérlegeléssel megállapított összecszerűség leszállítására a másodfokú bíróság kellő indokot nem látott.

Nehéz háztartási, ház körüli és mezőgazdasági munkák többletköltsége:

Az orvosszakértői vélemény által bizonyított, hogy az I. rendű felperes baleseti maradványállapotával okozati összefüggésben a nehéz fizikai megerőltetést igénylő munkákban kisegítő igénybe vételére szorul. Az I. rendű felperes, mint férfi személyes és a II. rendű felperes előadása alapján is a háztartásban ezeket a munkákat a balesetet megelőzően elvégezte. Az I. rendű felperes nagycsaládos élet és lakáskörülményei folytán a fenti jellegű munkák fokozottabban jelentkeztek a család életében. Az I. rendű felperes a kiesett munkájának ellenértékét gazdasági szakértői véleménnyel bizonyította, mely szakértői vélemény aggálytalan volt, így az a fellebbezési eljárásban is irányadó volt. A szakértő által kimunkált összecszerűségen alapuló elsőfokú bíróság által megállapított lejárt és jövőbeni járadék összecszerűségének leszállítására így kellő alap nem volt.

Az I. rendű felperes nem vitatta az alperes előadását az általa teljesített összegek vonatkozásában és így a lejárt járadékok vonatkozásában történt elsőfokú ítéleti marasztalási összeg leszállítására irányuló kérelem teljesítését nem ellenezte.

A másodfokú bíróság ezért a 818.600 forint marasztalási összeget az egyező előadásra tekintettel 678.600 forintra leszállította.

Elmaradt építési munkák:

A csatolt okiratok alapján tényként állapítható meg, hogy az átalakított, bővített lakóépületre a felperesek a használatba vételi engedélyt már az I. rendű felperes balesetét megelőzően megkapták, azonban a használatba vételi engedély alapján az is bizonyított, hogy a használatba vételi engedély megadását követő egy éven belül kötelesek voltak a felperesek a használati engedélyben konkrétan meghatározott munkák elvégzésére. Tény az is, hogy az I. rendű felperes a perbeli baleset ezen egy éves határidőn belül érte és olyan időpontban, nevezetesen nyáron, amikor a határozatban foglalt munkák az időjárási körülmények miatt is elvégezhetők lettek volna. Az I. rendű felperes a balesetet követően baleseti sérülései, majd baleseti maradványállapota következtében is ezen, illetve ezeket ellentételező munkákat elvégezni nem tudta volna. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az megállapítható volt, hogy az I. rendű felperes saját munkával, illetve azzal kompenzálva bartell ügylet keretében fejezte volna be az építkezést. Az I. rendű felperes a baleset következtében nem tudta az ehhez szükséges tevékenységet ellátni. A saját munka és a más által végzett munka költsége között külön bizonyítás nélkül is értékkülönbség van, azaz az I. rendű

felperesnek többletköltsége a balesettel okozati összefüggésben felmerül az elmaradt építési munkák vonatkozásában, amelynek megtérítésére a Ptk. 355. § (4) bekezdése alapján igényt tarthat. Az elsőfokú bíróság ezen költséget mérlegeléssel állapította meg 500.000 forintban, mely összegszerűség felülmérlegelésére alapot nem látott a másodfokú bíróság. Mindezek alapján e vonatkozásban az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Nem vagyoni kár:

A nem vagyoni kár jogalapja nem, csak összegszerűsége volt fellebbezéssel támadott.

Az I. rendű felperest a baleset 2005. júniusában 35 éves korában érte. Baleseti maradványállapota, baleseti eredetű 50%-os munkaképesség-csökkenése, életelnehezültsége, életkörülményeinek változása mind olyan körülmény amelyek a nem vagyoni kár összegszerűségében figyelembe veendők. Mindezeket a kár bekövetkezésekor (2005. év) értékviszonyokra tekintettel mérlegelve a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított összesen 8.000.000 forint nem vagyoni kár összeget eltúlzottnak találta és ezért a nem vagyoni kár összegszerűségét 6.500.000 forintra leszállította. Az alperes nem vitásan teljesített 5.000.000 forintot, így a marasztalási tőkeösszeget 1.500.000 forintra és kamatára leszállította a másodfokú bíróság.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdés értelmében részben megváltoztatta, a 3.000.000 forint nem vagyoni kár marasztalási összeget 1.500.000 forintra, a 818.600 forint marasztalási tőkeösszeget 678.600 forintra leszállította. A módosult marasztalási tőkeösszegnek megfelelően, azzal arányosan a perköltség összegét is leszállította.

A 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés h) pontja alapján tárgyi költségmentes a per, ezért a le nem rótt kereseti illetéket a 14. § alapján az állam viseli. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság kereseti illeték fizetésről történt rendelkezést ennek megfelelően megváltoztatta a Pp. 253. § (3) bekezdésre is figyelemmel.

Ezt meghaladóan helybenhagyta az ítéletet.

A fellebbezési eljárási költség viseléséről a másodfokú bíróság a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján határozott. A fellebbezési eljárásban költségként a feleket képviselő ügyvéd díja merült fel, amelyet a 32/2003.8 (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2)(5) bekezdés és 4/A. § (1) bekezdés alapján számolt el a másodfokú bíróság arra figyelemmel, hogy az alperes fellebbezése nagyobb részben volt eredménytelen, ezért részperköltség fizetésére kötelezte az I. rendű felperes javára.

A tárgyi költségmentesség folytán le nem rótt fellebbezési illetéket az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet alapján az állam viseli.

Budapest, 2010. február 16.

. Lizák Tibor sk.

a tanács elnöke

. Merőtey Anikó sk.. Molnár Ágnes sk.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

Réczi Imréné
bírószági ügyintéző